

Марченко Любов Сергіївна,
*студентка факультету
міжнародної торгівлі та права,
Державного торговельно-
економічного університету*

*Науковий керівник:
Нескороджена Лариса Леонідівна,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного, цивільного та комерційного
права
Державного торговельно-економічного університету*

Нормативно-правове регулювання відносин у сфері цифрової економіки

На сьогодні світ постійно змінюється, і однією з головних рушійних сил є цифрова трансформація. По суті, цифрова трансформація - це не інтернет, йдеться про використання новітніх технологій, щоб робити те, що ви вже робите, але краще.

Цифрова економіка визначається як економіка, орієнтована на цифрові технології, тобто заснована на цифрових і обчислювальних технологіях. В основному вона охоплює всі ділові, економічні, соціальні, культурні діяльності, що підтримується інтернетом та іншими цифровими комунікаційними технологіями [1, с. 12].

Сьогодні очевидно є необхідність інтеграції та диверсифікації існуючих концептуальних підходів, теорій та методів правового регулювання. Насамперед важливо вивчити питання правового регулювання та технічного регулювання цифрових технологій, їх взаємодії та взаємовпливу. Процеси інтеграції, глобалізації та цифровізації посилюють необхідність вирішення низки доктринальних, законодавчих та правозастосовних питань розробки, виробництва та обігу цифрових технологій шляхом формування нової концептуальної моделі технічного регулювання з метою побудувати перспективну науково обґрунтовану технологічну екосистему [2, с. 228].

Таким чином, цифрова економіка гарантує, що інтернет залишиться, як повсякденне життя та бізнес. Але без правового регулювання з боку держави цифрової економіки можуть бути негативні наслідки. Тому, були прийняті в сфері цифрової економіки: Закон України «Про електронні довірчі послуги», Закон України «Про електронну комерцію», Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України у зв'язку з прийняттям Закону України «Про електронні довірчі послуги»», Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», Постанова КМУ «Деякі

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Пищуліна О. Цифрова економіка: тренди, ризики та соціальні детермінанти: підручник. Київ: видавництво «Заповіт», 2020. 274 с.
2. Тищенко Ю. Правовий режим «Дія Сіті» як фактор залучення інвестицій. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. 2022. № 1. С. 29-37.
3. Переваги для резидентів Дія.City: офіційний сайт URL: <https://city.diaa.gov.ua/>.
4. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1667-20/conv#Text>.

питання реалізації положень Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», Розпорядження КМУ «Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018 - 2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації» На нашу думку, самий ефективний є Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні», який ввів «Дія Сіті» [2, с. 30].

«Дія Сіті» - це особливий податковий та правовий статус для українських ІТ-компаній. Він був прийнятий з метою встановлення належного та зручного податкового та правового режиму для компаній, що працюють у наступних сферах: ІТ та інших послуг наймають програмістів, інженерів, розробників програмного забезпечення та ІТ-фахівців в Україні. Компанія, зареєстрована як резидент міста Дія, може заощадити понад 30% податків на заробітну плату. Це спеціальне правове та фіскальне регулювання дозволяє налагодити належне функціонування зазначених компаній в Україні [3].

Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» запроваджує режим Дія Сіті та визначає його основні елементи: принципи та гарантії правового режиму, Критерії резидентів та відповідність вимогам до його резидентів, механізми системи керування режимом, нові можливості для залучення ІТ-фахівців, нові правові інструменти, ексклюзивні для українського користування ІТ-сфери, які поширені за кордоном, але не повністю реалізовані в Україні. Відповідно до Закону режим встановлюється на невизначений термін, який не може бути меншим за 25 років з моменту реєстрації його першого резидента [4].

Перевага застосування «Дія Сіті» полягає в тому, що ІТ-компанія має можливість покривати права інтелектуальної власності. Співробітник ІТ-компанії називається гіг-спеціаліст, а трудовий договір називається гіг-контрактом. Інтелектуальна власність на об'єкт, створений гіг-спеціалістом у зв'язку з виконанням гіг-контракту, належить резиденту Дія Сіті (ІТ-компанії), який виступає замовником за гіг-контрактом, якщо інше не передбачено договором. Таким чином, ІТ-компанія має юридичне рішення для захисту інтелектуальної власності, створеної в процесі виконання роботи співробітником [4].

Отже, цифрова економіка – це, перш за все, економіка, керована даними. На даний період часу не існує панацеї для нормативного регулювання нових цифрових тенденцій. Однією з ключових проблем є те, що технології розвиваються швидкими темпами, а законодавство завжди ризикує відстати. Але у цьому контексті Закон України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» може надати необхідне регулювання цифрової економіки - регулювання, яке врівноважує інтереси компаній із інтересами споживачів та суспільства.

